

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. An & cur in Paradiso etiam non fructiferæ arbores fuerint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

inarata ferebat; fœcunda pariter & ornata. Siquidem, præterea huiusmodi humiliorem telluris gratiam, & quasi vestem elegantissimam, aderat etiam maiorum copia plantarum; ramique arborum folijs venustissimè strepentes, & fructibus gratissimè onusti. Quis stirpium fructiferarum ordines? quis succorum & ballami odoratas lachrymas? quis lignorum perpetuò virentium amoenitates, quis cælum æquantes & voluptatis causa conditas arbores, dignè possit oculis subijcere? Ibi platanus irrigua; sublimis abies, excelcæ pinus, spirantes cupressi, vlmique circa quas hederæ serpebat nigris prædita folijs, corymbos quatiens; ibi florentes oliuæ, dulcescetes fici, amygdali pingues, quercus umbrosæ; ibi pulchra cerasus, mellea palma, malus citrea: seu vt nunc vocant Medica; & ea, quæ aureis pomis relucet: ibi vitis racemorum mater, & palmitum implexi ordines, inter quos hærebat liuentia succum nectareum continens, & gemmæ instar, folijs interlicens, sole in eam partem incidente. Ad hanc formosam arborum plantarumque mixturam accedebat suauissima inumbratio viarum. Nam vicinarum rami arborum sociati, velut porrectæ manus, mutuò se contingebant, & folia sibi allubentia, amabili seculo complexu, excipere videbantur. Vento autem in ramos ac frondes delato, suauissimum quoddam murmur foliorum efficiebatur; cui vitam addiderunt lusciniæ, & canoræ voces, aliarum auicularum se alternatim prouocantium, & vincere cantu conantium. Quid verbis exprimere laboro, quod nullis sensibus satis ibi potuit percipi? Omnia in summo erant. In pratis herbæ decorem vernum; in fruticibus coriandrum, cucumeres, pepones; in arboribus rami maturos vndique fructus; in bestijs natura hilaritatem; in rebus omnibus hortus perfectionem habebat. Non extabat quidquam expers gratiæ venustatisque suæ, non quidquam imperfectum.

IX.

Beda in
Hexaëm.

Etsi enim quasdam arbores nominauimus non fructiferas, quas aliqui censent, vel in Paradiso non fuisse, vel fructiferas extitisse; haud tamen illis accedimus. Quis enim non verisimilius existimet, tot tamque præclaras arborum species Paradiso non defuisse? quæ etsi fructum non gignant esui humano idoneum; sunt tamen ad multa vtilis, sunt aspicientibus grata, sunt ceteris intersertæ oppidò elegantes. Caprifici ficus, vt scribit Plutarchus, nunquam

nunquam maturefcit; sed tamen utilis est; gignit enim culices, qui deuoalantes ad veram ficum, perfollo fructum cortice, in maturitatem educunt. Xerxes in Lydia, cum vidisset proceram plantanum, diem solidum, sed eandem, exegit, nulla postulante necessitate, & castra posuit, circa illam; quin & curatorem ei reliquit, quasi custodem. Erat & Romanis hæc tam grata arbor, ut eam vino irrigarint. Quis iudicet Paradiso indignam? quis vlmum, laurum, abietem inde excludat, quas regum delicatissimi, siluulis horrendis intulerunt? Multo que incredibilius est, has tales arbores tunc fructiferas fuisse; post peccatum autem Adami, fructus ad esum aptos ferre desisse. Si enim lapsus ille ipsius hominis naturalia bona non extinxit, cur bona arborum plantarumque abstulisset? aut cur aliarum arborum fructus tam dulces reliquisset? sufficissent peccatoribus malua, squilla, faba, caules & glandes, asphodelus, & lupinum; si ita DEVS eos punire voluisset. Certe diuina historia affirmat, DEVM produxisse, in Paradiso *omne lignum pulchrum visu*. At multa sunt ligna visu pulcherrima, quæ fructu carent. Nempe fructus est etiam optimus ipsa pulchritudo. Ezechiel quoque testatur, in Paradiso, cedros, platanos, & abietes extitisse. Quare cum dicitur; DEVM produxisse *omne lignum pulchrum visu, & ad vescendum suauis*; item: *Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram, & vniuersa ligna, que habent in semetipsis sementem generis sui, ut sint vobis in escam, & cunctis animantibus terra: itemque, ex omni ligno Paradisi comede*; ea in sensu diiuncto, non coniuncto sunt accipienda; hoc est, non de omni herba & ligno absolute, sed de omni planta ferente fructus ad edendum opportunos. Constat profecto, aliquot esse plantarum seu lignorum genera, quæ non sunt pulchra visu, & tamen fructus admodum suaues pariunt, ut vitis, cuius lignum ad nihil valet, nisi ad ignem nutriendum. Ut ergo Paradisus palatum oblectaret, arbores habuit pomis aliisque fructibus onustas; ut oculis afferret plenam voluptatem, plantas exhibuit sola florum, foliorumque venustate blandientes.

Ante omnes tamen arbores vnica erat omnium nobilissima; atque ea propter, tanquam cor, aut centrum, in medio Paradisi collocata, longè yrique & natura, & effectû, ab his mortalibus nostris

Ælian. lib. 2.
cap. 14.

Ezech. 31. 8.

E. Angustin.
lib. 1. de ciuitate dei.
cap. 12.
E. Hieron.
lib. 1. contra Iovinianum.
cap. 1.
E. Hieron.
lib. 1. contra Iovinianum.
cap. 1.
E. Hieron.
lib. 1. contra Iovinianum.
cap. 1.

X.

